

21. Sajam zdravlja u Vinkovcima 21. - 23. travnja 2017.

Ovogodišnji 21. Sajam zdravlja održat će se u Vinkovcima od 21. do 23. travnja. Centralna tema Sajma je „**Ulaganje u rani razvoj djece kroz intersektorsku suradnju**“ te, kroz nju, povezivanje svih dionika uključenih u sustav skrbi i podrške (mladim) obiteljima: sustava zdravstva na svim razinama (sa programima brige o trudnicama i mladim majkama te podrške ranom razvoju djeteta i ranom intervencijom), sustava obrazovanja (s naglaskom na predškolsko obrazovanje), socijalne skrbi (podrške obiteljima sa socijalnim rizikom), urbanizma (prilagodba prostora potrebama djece i roditelja), zapošljavanja (fleksibilno radno vrijeme), rekreacije te nevladinog sektora i svih razina uprave. Tematski će i ovoga puta biti povezani već tradicionalni Forum zdravih gradova i županija i Forum osoba s invaliditetom. Centralna tema pruža mogućnost suradnje se velikim brojem resornih ministarstava, gospodarskim sektorom te velikim brojem institucija i NVO-a, a biti će okosnica kako edukacijskog tako i radioničkog i izložbeno prodajnog dijela Sajma.

Centralna tema Sajma, kao i prošlogodišnja „Iskustva implementacije Strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom“, nije slučajno odabrana. Radeći tijekom 2015. i 2016. godine na razvoju Hrvatskog registra preventivnih programa (program „Uvođenje postulata akademskog javnog zdravstva u praksu upravljanja za zdravlje - uvođenje na dokazima temeljenog odlučivanja u odabir, planiranje i evaluaciju intervencija ciljanih na unapređenje zdravlja i kvalitete života u zajednici“) spoznali smo da su „najmoćnija“ grupa intervencija adekvatno izrađene i dobro implementirane **politike i strategije**. Najbolji prototip ili perjanica među našim politikama je Strategija izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom. Za generacije koje dolaze značajno je da i **Ulaganje u rani razvoj djece postane perjanica među hrvatskim politikama** pa da za deset godina i nju možemo prikazati kao najkvalitetnije razrađenu i implementiranu javnozdravstvenu intervenciju u Republici Hrvatskoj. Stoga i ovom izazovu trebamo pristupiti intersektorski jer samo istovremena primjena višestrukih (multiplih) strategije garantira **učinak na zdravlje** (komprehenzivne javnozdravstvene intervencije).

Naša iskustva Ulaganja u rani razvoj djece te (kroz postojeće programe) ostvarene rezultate prikazat ćemo prema područjima - komponentama programa (intervencije u fizikalno i socijalno okruženje, akcije mobilizacije zajednice, istraživanja, edukacijske intervencije, intervencije uslugom, strateško korištenje medija i drugo):

- 1. Područje zdravstvene skrbi** – od spoznaja dobivenih bazičnim istraživanjima mozga preko intervencija na različitim razinama zdravstvene zaštite do javnozdravstvenih programa. Posebice želimo prikazati nove oblike rada patronažne djelatnosti (raniji ulazak u obitelj, zaštita zdravlja trudnica, procjena rizika, savjetodavni rad s trudnicama, mladim majkama, širenje kompetencija i razvoj usluga prilagođenih potrebama mladih obitelji), liječnika i sestre primarne zdravstvene zaštite (obiteljska, pedijatrija, ginekologija, stomatologija) i sekundarne razine (neonatolozi, neuropedijatri, fizijatri, psihijatri) vezano uz ranu dijagnostiku i rehabilitaciju, fizikalnu terapiju i savjetovanje, te u svijetlu novih medicinskih spoznaja razmotriti najkvalitetnije oblike kontinuirana edukacija zdravstvenog osoblja;
- 2. Područje obrazovanja** – predškolsko obrazovanje uključivanje u jaslice i vrtiće (sva djeca), djeca s teškoćama u razvoju (uključivanje u redovne programe, specifični programi za djecu s teškoćama u razvoju, prilagodba objekata vrtića, zapošljavanje stručnjaka -

logopeda, psihologa, defektologa, pedagoga, zdravstvenih voditelja) i pomagača u nastavi, trajna izobrazba stručnog osoblja (posebno medicinske sestre i odgajateljice) o komunikaciji i radu s djecom s različitim vrstama teškoća;

3. **Područje zapošljavanja** - programi zapošljavanja u smislu poticanja poslodavaca na razvoj alternativnih modela zapošljavanja (dijeljenje radnog vremena, rad od kuće i drugo), programi trajne izobrazbe;
4. **Područje pristupačnosti** – javni gradski prijevoz (niskopodni autobusi, tramvaji), prilagodba odgojno - obrazovnih, zdravstvenih i drugih ustanova, prilagodba dječjih igrališta, sportskih objekata, plivališta;
5. **Područje socijalne skrbi** – procjena socijalnog rizika, za djecu s najtežim stupnjem oštećenja dodatak za pomoć i njegu, savjetovališta za obitelji djece s invaliditetom i teškoćama u učenju, institucije socijalne skrbi koje rade na principu otvorenosti pružanja usluga (Dnevni centri), podrška udrugama osoba s invaliditetom (stručna i financijska podrška, poslovni prostor za rad udruga) za izvaninstitucionalne oblike skrbi (rana intervencija, specijalizirano udomiteljstvo, mobilna stručna služba podrške za djecu s višestrukim teškoćama / prevencija institucionalizacije, edukacijsko - rehabilitacijska podrška, dnevni centri, klubovi, kreativne radionice, organizirano stanovanje uz podršku, zapošljavanje uz podršku), osiguravanje sredstava putem partnerstva / projekata EU;
6. **Područje sporta i rekreacije** – za trudnice i majke s malom djecom, rekreativni i terapijski programi za djecu s teškoćama u razvoju, zimovanja i ljetovanja, prilagođavanje ustanova, prostora i sadržaja kulture, zabave, sporta i rekreacije;
7. **Strateško korištenje medija** – kampanje, tematska događanja (eventi), obilježavanje značajnih datuma, pružanje informacija (mali i veliki mediji, online platforme, vodiči ...)

Planiranje komprehenzivnih intervencija predstavlja velik (profesionalni) izazov „poslagivanja“ i istovremene primjene višestrukih strategija te njihovog umrežavanja i koordiniranja u procesu provedbe te stoga ne može biti „odrađen“ amaterski. On zahtijeva kontinuirani nadzor procesa (monitoring) i evaluaciju rezultata. To je upravo tema našeg okupljanja na 21. Sajmu zdravlja – razmijeniti iskustva i dogovoriti platformu za izradu i implementaciju politike Ulaganja u rani razvoj djece.

Ove bi se godine Forum Zdravih gradova i županija i Forum invalida održavali zajedno tijekom petka i subote (21. i 22. travnja) kroz seriju tematskih okruglih stolova (prema navedenim područjima djelovanja). Okrugli stol zajednički bi pripremili i izvedbom moderirali po jedan predstavnik lokalne samouprave (HMZG) i udruge osoba s invaliditetom. Na svaki bi okrugli stol (koji bi trajao u posijeku oko 2 sata) bili pozvani (od organizatora odabrani) prezenteri i predstavnici resornog Ministarstva. Iza pojedinačnih prezentacija (u trajanju od maksimalno 10 minuta po izlagaču) bila bi otvorena moderirana rasprava (40 minuta). Zaključci sa svih tematskih okruglih stolova bili bi objedinjeni, a temeljem njih formirane preporuke upućene Saboru i Vladi RH te jedinicama regionalne i lokalne samouprave. Sve ostale dionike 21. Sajma zdravlja također ćemo obavijestiti o centralnoj temi i pozvati da (u okvirima svojih tema, radionica te prodajno izložbenog dijela Sajma) daju svoja iskustva vezano uz Ulaganje u rani razvoj djece.

Prof.dr.sc. Selma Šogorić,
nacionalna koordinatorica HMZG